

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma Betül Sayan Kaya tarafından Anayasa'nın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL
Gaziantep Milletvekili

Suriye'de iç savaşın başladığı 2011 ilkbaharından itibaren resmi kayıtlara göre, 2016 başı itibariyle Türkiye'de kayıt altında 2 milyon 560 bin Suriyeli mülteci bulunmaktadır. Suriyeli Mülteciler, ciddi biçimde barınma, sağlık, beslenme, eğitim gibi en temel haklardan yoksun kalmasının yanı sıra cinsel şiddette maruz bırakılmıştır. Özellikle kadın ve çocukların yaşadığı her türlü şiddetin boyutlarının ne düzeyde olduğu tam olarak bilinmezken, bir bölümü zaman zaman kamuoyuna yansımaktadır. Yıllardır var olan bu sorunun devlet ve hükümet tarafından bilinmesine rağmen önleyici politikalar geliştirilmemektedir.

Çocuklara yönelik cinsel şiddet vakalarına bir yenisini daha eklendi. Kamuoyuna birkaç gün önce yansıyan olay Gaziantep'in İslahiye ilçesinde yaşandı. Suriye'den gelen ve tarım işçiliği yaparak geçimini sağlayan bir ailenin 9 aylık bebeğinin tecavüz edildiğine ilişkin haberler basında çıkmıştır. Tarlada çalışan anne bebeğini bıraktığı çadıra kontrol için geldiği sırada yaşananları görerek, çocuğu hastaneye götürmüştür. Hastanede 9 aylık bebeği muayene eden doktorlar tecavüzün gerçekleştiğine dair bulguları raporlamıştır. Bunun açığa çıkmasının ardından ise Gaziantep Valiliği, yürütülen soruşturma kapsamında 9 aylık çocuğa tecavüz ettiği belirtilen şüpheli S.D'nin gözaltına alınarak tutuklandığı yönünde açıklama yapmıştır.

Özellikle kadın ve çocuklar başta olmak üzere mültecilerin yaşadıkları endişe verici bu ihlaller ve saldırılar, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ve mülteci hukukuna da

10/168

aykırıdır. Ne var ki bu tür sözleşmelere imza atan Türkiye, bu konuda insani ve hukuki düzeyde gereken önlemleri ve yaptırımları uygulamakla yükümlüdür.

HDP, bugüne kadar TBMM Başkanlığı'na ve ilgili bakanlıkları konu ile ilgili soru ve araştırma önergeleri iletmıştır. Ne var ki, tıpkı hükümetin sorumlu olduğu diğer ihmal ve istismar vakalarında olduğu gibi bu konu ile ilgili de meclis güçlü bir irade gösterip harekete geçememiş, çocuk istismarını önlemek üzere kurulmuş komisyon inceleme başlatmamıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Neden hükümetiniz çocuklara yönelik cinsel şiddete tedbirler geliştirmiyor? Bakanlığınızın çocuklara yönelik her türlü cinsel şiddetin önlenmesi için bir eylem planı bulunmakta mıdır? Bu tür durumlarda çocukların başvurabilecekleri mekanizmalar var mıdır? Var ise Nelerdir? Bu mekanizmalar aracılığıyla son 1 yılda işlem yapılan çocuğa yönelik şiddet vakası sayısı ve sonuçları nedir?
- 2- Suriyeli göçmenlere vatandaşlık verilmesi tartışılırken Suriyeli çocukların ve kadınlara devletin en temelde sağlayacağı şiddetten koruma mekanizmalarını geliştirmemiş olması hakkında ne düşünüyorsunuz? Vatandaşlıktan çok daha önce ve acilliyet taşıyan şiddet sorununun çözümü ve önlenmesi hakkında bir planlamanız var mı? Suriyeli göçmenler başta olmak üzere mülteci ve sığınmacı çocukların cinsel şiddetten korunmaları için ne tür tedbirler geliştirilmiştir? Bu çocuklara özel başvuru ve koruyucu mekanizmalar var mıdır? Nedir? Son bir yılda bu mekanizmalara yapılan başvuru sayısı ve sonuçları nedir?
- 3- Bugüne kadar Suriyeli çocuklara yönelik gerçekleşmiş cinsel şiddet ve özellikle tecavüz olaylarının kaçısı Bakanlığınıza yansımıştır? Yansıyan şiddet olaylarına ilişkin Bakanlığınız ne yaptı? 2011 yılından bu yana cinsel şiddete maruz kalan Suriyeli çocuk sayısı nedir? Bu konuda bir veri tabanı bulunmakta mıdır? B vakaların adli ve varsa idari sonuçları ne olmuştur?
- 4- Bu çocuklara cinsel istismar uygulayan kişi ya da kişiler hakkında ne düzeyde yasal soruşturma başlatılmıştır? Başlatılmış ise bu soruşturmalar hangi aşamadadır?
- 5- Uluslararası mülteci hukuku ve insancıl hukuka göre Suriyeli nüfusun "mülteci statüleriyle birlikte insanca yaşayabilmelerini sağlayabilecek haklarını verme konusunda eylem planınız var mıdır? Bu planda neler yer almaktadır?

10/68

- 6- İslâhiye’de cinsel şiddete uğrayan 9 aylık bebeğin tedavisi, yeniden güçlenmesi için ne tür tedbirler geliştirilmiştir? Bebeğin yakın çevresindekilere (diğer çocuklar ve yetişkinler) yönelik nasıl bir azaltıcı tedbir alınmıştır?
- 7- Çevredeki diğer çocukların da benzer bir şiddete maruz kalıp kalmadıkları soruşturma konusu olmuş mudur?